

De Plaatsnamenstudie in 1988-1989

In aansluiting bij de vorige bibliografie van de Nederlandse plaatsnamenstudie in de jaren 1986-1987, gepubliceerd door A. MARYNISSEN in de 61ste jaargang (1988) van de *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, is dit het zevenendertigste, tweejaarlijkse bibliografisch overzicht van de plaatsnaamkunde.

Deze bibliografie bevat de toponymische publikaties uit de periode 1988-1989 die betrekking hebben op het hele *nederlandstalige* gebied. Aan de indeling werd niets gewijzigd : binnen de beide grote delen met de bijdragen over Vlaanderen resp. Nederland zijn de opgenomen titels doorlopend alfabetisch gerangschikt volgens de auteursnaam, zonder verdere onderverdeling. Recensies van boeken en tijdschriftartikelen zijn zoveel mogelijk vermeld. Publikaties van vóór 1988 die in het vorige bibliografisch overzicht ontbraken, worden volledigheidshalve tussengevoegd.

Met het huidige systeem van een regelmatig, om de twee jaar verschijnende bibliografie van de plaatsnamen- resp. persoonsnamenstudie wordt de belangstellende lezer op de hoogte gehouden van wat er recent gepubliceerd werd op onomastisch gebied. Tegenover de voordelen van een tot op heden bijgewerkte bibliografie staat dat bepaalde artikels en vooral recensies die in de behan-

delde periode gepubliceerd werden, (nog) niet alle opgenomen zullen zijn. Sommige tijdschriften komen onregelmatig of met vertraging uit. Recensies verschijnen doorgaans een jaar of meer na publikatie van het besproken werk. Naar die intussen in bijv. buitenlandse periodieken gerecenseerde werken wordt dan uiteraard verwezen in de volgende bibliografie.

Er wordt veel gepubliceerd op toponymisch gebied : ook deze bibliografie telt ruim 300 titels. Lang niet alle bijdragen handelen echter uitsluitend over plaatsnamen. Vaak staat de naamkunde, als interdisciplinaire wetenschap, in dienst van een ander vakgebied : geschiedenis, archeologie, genealogie ... In een korte notitie betreffende de inhoud van de artikels, die volgt na de referentie, heb ik getracht het specifieke aandeel van de toponymie in de bijdrage waarvan sprake is, aan te geven.

Tot slot wil ik een woord van dank zeggen aan Mevr. L.H. MAAS van het P.J. Meertens-Instituut in Amsterdam, die me een groot aantal gegevens over de Nederlandse plaatsnaamkunde bezorgd heeft. Slechts dankzij haar medewerking was het mogelijk in deze bibliografie een volledig beeld te geven van de stand van zaken op toponymisch gebied, zowel in Vlaanderen als Nederland.

*

* *

VLAANDEREN

Het tijdschrift *Naamkunde* werd in 1988 en 1989 verder uitgegeven door het *Instituut voor Naamkunde en*

Dialectologie te Leuven, in samenwerking met het *P.J. Meertens-Instituut* te Amsterdam.

Aan de K.U.Leuven werden in deze periode de volgende toponymische licentiaatsverhandelingen en naamkundige bewerkingen van historiografisch werk ingediend :

I. DEL'HAYE, Bijdrage tot de toponymie van Bellegem. Lic. Leuven 1988.

L. JANSEN, Bijdrage tot de toponymie van Beerse en Vosselaar. Lic. Leuven 1988.

N. VAN GORP, Bijdrage tot de toponymie van Vorst (Kempen). Lic. Leuven 1988.

R. DEMEYER, Naamkundige bewerking van J. Verbesselts « Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw » (delen II, III en XII). Lic. Leuven 1988.

I. HERMANS, Naamkundige bewerking van J. Verbesselts « Het parochiewezen in Brabant » (delen XIII en XIV). Lic. Leuven 1988.

Ze zijn te voegen bij de vorige lijst in *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 135.

*

* *

Hoewel hij niet in de eerste plaats de Nederlandse toponymie bestudeerd heeft, meen ik toch voor België vooraf de aandacht te mogen vestigen op het overlijden van J. HERBILLON op 19 november 1987. Jules HERBILLON publiceerde talloze studies over Waalse onomastiek, dialectologie en folklore. Zijn hoofdaandacht ging daarbij naar de Waalse toponymie, waarbij hij meer dan eens over de Germaanse elementen in het Waals schreef. Zie over zijn leven en werk :

J. LECHANTEUR, In memoriam Jules Herbillon. *Com. top.* 61 (1988), 19-28.

P. SWIGGERS, In memoriam Jules Herbillon. *Naamkunde* 21 (1989), 5-6.

J. GERMAIN, Bibliographie de Jules Herbillon. *Com. top.* 61 (1988), 29-52.

Bibliografie

Inlichtingen over de onomastische bedrijvigheid in de betreffende jaren vindt men o.m. in *Onoma* en in de *Bibliographie linguistique*.

A. MARYNISSEN, De Plaatsnamenstudie in 1986-1987. *Com. Top.* 61 (1988), 133-174.

A. MARYNISSEN- -R. RENTENAAR, Bibliographia Onomastica 1987-1989 : Netherlandic. *Onoma* 29 (1990), 209-216.

Bibliographie linguistique de l'année 1986 et complément des années précédentes — Linguistic bibliography for the year 1986 and supplement for previous years. *Dordrecht-Boston-Lancaster*, 1988, LXVI + 993 blz.

Onomastiek blz. 201-202 en bij de verschillende landen onder nr. 13 (Nederlandse, blz. 427-429 ; Friese, blz. 433).

Bibliographie linguistique de l'année 1987 et complément des années précédentes — Linguistic bibliography for the year 1987 and supplement for previous years. *Dordrecht-Boston-London*, 1989, LXXXI + 1071 blz.

Onomastiek blz. 222-224 en bij de verschillende landen onder nr. 13 (Nederlandse, blz. 485-486 ; Friese, blz. 489-490).

Bibliographie linguistique de l'année 1988 et complément des années précédentes — Linguistic bibliography for the year 1988 and supplement for previous years. *Dordrecht-Boston-London*, 1990, LXXVI + 1089 blz.

Onomastiek blz. 243-245 en bij de verschillende landen onder nr. 13 (Nederlandse, blz. 488-489 ; Friese, blz. 494).

De antroponymie kwam aan bod in A. MARYNISSEN, De Persoonsnamenstudie in 1987-1988. *Com. top.* 62 (1989), 51-77.

In de bijdrage van R. VAN EENOO en zijn medewerkers in het *Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis* vindt men, naast de uitvoerige geschiedkundige bibliografische gegevens, telkens enkele bladzijden over naamkunde :

R. VAN EENOO e.a. (Red.), Bibliografie van de geschiedenis van België 1986. *Rev. Phil.* 66 (1988), 329-430 ; 67 (1989), 338-465.

Toponymie : 1986, blz. 338-339 ; 1987, blz. 350.

*

* * *

V. ARICKX, Het Heidens Kerkhof van Pittem. *Biek.* 89 (1989), 386-400.

Evaluatie van vroeger archeologisch onderzoek op die plaats, met aandacht voor de naamgeving.

N. AUDENAERT, Eksaarde — wat zou de betekenis van de naam zijn ? *Souvereinen* 20 (1989), 77-79.

Overzicht van de pogingen tot verklaring. — Zie ook V. VERSTEGEN, *Ibid.*, p. 79-81.

G. BERINGS, Toponiemen uit het Oudenaardse. *Hand. O.K. Oudenaarde* 26 (1989), 71-133.

D. BERTRANDS, Onze dorpsnamen. *Ham* 7 (1986), nr. 2, 10-13, kaart.

P. BONCQUET, Heerlijkheid en leen in Kooigem (XIIIde-XVde eeuw). *Leiegouw* 30 (1988), 245-256.

Bespreekt de hoofd- en achterlenen.

M. BOONEN, Toponymisch praatje : Van Eyck in de naamgeving. — Tien jaar Maaseiker straatnaamge-

ving. — Een oude veldnaam « Aen de Geyboom ». — De nieuwe Lochterbrug. *Maaseikenaar* 17 (1986), 2-9, 62-65, 105-107, 153-156.

M. BOONEN, Nog over Van Eyck-toponiemen. *Maaseikenaar* 17 (1986), 56-57.

J. BROUWERS, Het Kempeneershuis te Neerharen. *Limburg* 68 (1989), 123-128.

Op blz. 124 worden de gronden die tot het Kempeneershuis behoorden met naam genoemd.

J. BROUWERS, De vrijheerlijkheid Opgrimbe. *Limburg* 68 (1989), 181-191.

Vermeldt vele pln. (o.m. grensomschrijving).

W. BRUMAGNE, De steengroeven rond Sint-Verone-Leefdaal. *E.S. & Br.* 72 (1989), 15-22.

Een aantal toponymische gegevens wijzen op het belang van de plaatselijke steengroeven.

A. BYLEMANS, De plaatsnaam Olmen. *Schreneel* 1986, nr. 3, 34-39.

R. CASTELAIN, Enkele lenen in Bellegem en Outrijve XIVde en XVde eeuw. *Leiegouw* 30 (1988), 291-302.

Bedoeld als aanvulling op het artikel van P. BONCQUET in *Leiegouw* 24 (1988), 269-306.

A. CLABOTS, 100 jaar geleden werd Jan Lindemans geboren. *V.V.F.-Info* 11 (1988), nr. 82, 5-11.

Schets van leven en werk van Dr. J. LINDEMANS.

F. CLAES, Toponymie van Webbekom. *E.S. & Br.* 71 (1988), 225-243; 72 (1989), 89-112.

Vervolg. — Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 137.

F. CLAES, De Demer kwam vroeger tot in Mechelen. *Oost-Brabant* 25 (1988), 65.

Blijkens oude teksten werd vroeger het deel van de Dijle na de samenvloeiing met de Demer ook Demer genoemd.

F. CLAES, Nog iets over de aardrijkskundige namen in Kiliaans Etymologicum. *Naamkunde* 21 (1989), 72-99.

Grondige studie van Kiliaans lijst van aardrijkskundige namen : hoe hij de namen kenmerkt, waar hij ze situeert, welke vernederlandste vormen hij opneemt en hoe hij etymologische verklaringen aangeeft.

F. CLAES, Iets over middeleeuwse geschiedenis en toponymie in de streek van Diest. *Oost-Brabant* 26 (1989), nr. 2, 8-19.

Bespreekt de middeleeuwse geschiedenis van Diest en omstreken aan de hand van nederzettings- en ontginningsnamen.

F. CLAES, De schans te Kersbeek. *Oost-Brabant* 26 (1989), 72.

Naam van een hoeve die gebruikt werd als schans, d.i. als plaats waar de dorpelingen bij gevaar konden vluchten.

F. CLAES, Enige plaatsnamen uit Kersbeek en Miskom. *Oost-Brabant* 26 (1989), 45-56.

Etymologische verklaring van een 30-tal pln. Met lokalisering op kaart.

F. CLAES, Iets over hoeven van de bogaarden van Diest in Kersbeek en naaste omgeving. *Oost-Brabant* 26 (1989), 66-69.

Leidt uit de pln. af waar en wanneer de bogaarden in de streek aanwezig waren.

F. CLAES, Nog iets over de hoeve Ten Kalstren te Kersbeek. *Oost-Brabant* 26 (1989), 64.

Vermeldt 2 oude attestaties.

F. CLAES, De oude hoeve van de Heilige-Geesttafel van Diest te Rijzeren onder Miskom. *Oost-Brabant* 26 (1989), 57-61.

Met lijst van pachters sinds 1403.

M. COCK, De oudste meesterkaart van het « Land van Aalst ». *Land v. Aalst* 40 (1988), 235-246.

Grondig onderzoek van deze kaart uit 1596.

J. COOLS, Oude Haachtse huisnamen. *Hogt* 1 (1986), nr. 2, 6-12.

J. COOLS, De Haachtse pachthoven en kastelen. *E.S. & Br.* 71 (1988), 49-62, 195-206, 305-309.

Vervolg. — Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 138 — Met vermelding van vele pln. en psn.

M. COORNAERT, De Forten van het Brugse Vrije tijdens de Tachtigjarige Oorlog. *Rond de Poldertorens* 30 (1988), 89-110.

Bespreekt o.m. de hydrografie tussen Brugge en Sluis. Kaart : reconstructie van de westkant van de Zwinmondning.

M. COORNAERT, Op zoek naar de oorsprong van de stad Damme. *Rond de Poldertorens* 30 (1988), 129-133.

Vermeldt verscheidene toponiemen.

F. DEBRABANDERE, De plaatsnaam Tobergse in Belle-gem. *Leiegouw* 30 (1988), 261-262.

Verklaart a.h.v. oude attestaties *Tobergse* uit *Hoberg* = hoge berg.

F. DEBRABANDERE, De waternaam Boterbeek. *Biekorf* 88 (1988), 294-295.

F. DEBRABANDERE, De Abbesul in Hulste. *Leiegouw* 31 (1989), 253-255.

Uit Germ. voornaam *Abbo* + *hul* « heuvel ».

F. DEBRABANDERE, De plaatsnamen aan onze kust. *Med. Westvl. Verbond v. Kringen v. Heemkunde* 13 (1989), 67-70.

Naamverklaring van alle kustgemeenten.

S. DE LANGE, Het eerste kadastraal plan van Elst. *Land v. Aalst* 40 (1988), 105-114.

Noteert ter vergelijking de toponiemen voorkomende op het plan van 1816 en die van de Popp-kaart. Vergelijkt tevens het huidige stratennet met de toestand in 1816.

J. E. DE LANGHE, Wat betekent de naam « Kalvekete ». *Rond de Poldertorens* 30 (1988), 15-17.

Kalvekete te Westkapelle betekent wschl. niet « kalfstal », maar gaat terug op mnl. *kaluw*, dus « kale, vervallen (schaaps)stal ».

J. E. DE LANGHE, Waar haalt « den hogen Andjoen » te Werken zijn zonderlinge naam vandaan ? *Biek*. 89 (1989), 432-433.

Vervorming van *donjon* « wachttoren ».

J. E. DE LANGHE, Waar haalt de Boterbeke haar naam vandaan ? *Biek* 88 (1988), 84-86.

Geen verband met het bekende zuivelprodukt ; leidt de naam af uit Kelt. *bōt* (bet ?) + *ara* « natuurlijke waterloop ».

J. E. DE LANGHE, Bibracte : Beverstad ? *Naamkunde* 20 (1988), 166-167.

Een verklaring « Beverstad » stemt niet overeen met de ligging van *Bibracte* boven op een beboste heuvel. *Bibracte* betekent « bruine stad », uit **bher* « bruin », cfr. de donkerbruine grond op de heuveltop.

D. J. DELESTRÉ, Uit het verleden van Grimbergen II ... Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 141.

Rec. R. VAN PASSEN, *Naamkunde* 20 (1988), 205-207.

P. G. DE MAESSCHALCK, Oud Dendermonde. Termonde au temps jadis (Gedenkschriften O.K. Land v. Dendermonde, Buitengewone Uitgaven nr. 28). *Gent*, 1987, 97 blz.

Prachtige anastatische herdruk van dit boek uit 1901. Behandelt de straten, kapellen, kloosters ... van Dendermonde.

L. DE NIL, Het Nationaal Geografisch Instituut. *Brabant* 1988, nr. 8, 17-19.

Beschrijft de geschiedenis van het N.G.I. en zet uiteen hoe men nu topografische kaarten vervaardigt.

L. DE SCHRIJVER, Het Stekense Kaaistraatje. *Euzie* 5 (1986), 277-280.

R. DE SCHRYVER, Het vroege gebruik van « Vlaanderen » in zijn moderne betekenis. *Hand. Zuidned. Mij. vr. Taal, Lett. & Gesch.* 41 (1987), 45-54.

D. & E. DE SMET, Bouwstenen tot de geschiedenis van de 19de-eeuwse Meetjeslandse huisnamen. *Meetjesland* 19 (1986), 61-63.

L. DE SMET, Veldkapellen als thema voor heemkundig onderzoek. *Land v. Rode* 16 (1988), 61-64.

Over het *Duivelskapelletje* Oosterzele-Balegem, toegewijd aan de H. Martinus, over wie talrijke verhalen over zijn strijd met de duivel bekend zijn.

F. DE TOLLENAERE, Namen in Vlaamse Soldatenbrieven. *Naamkunde* 20 (1988), 178-186.

Naamkundige aantekeningen bij de commentaar in het boek « Vlaamse Soldatenbrieven uit de Napoleontische Tijd » van P. C. ROLF.

J. DEVLEESCHOUWER, Het ontstaan der Nederlands-Franse taalgrens (V). *Naamkunde* 20 (1988), 139-152.

Vervolg. — Behandelt de pln. *Pitet, Haccourt, Lizin, Tohogne, Ozo, Gozin* en *Hanret*.

J. DEVLEESCHOUWER, Het ontstaan der Nederlands-Franse taalgrens (VI). *Naamkunde* 21 (1989), 160-180.

Slot. — Bespreekt een laatste reeks Romaanse toponiemen met Ingweoonse oorsprong.

L. DE WACHTER, Ons oudste stratennet. Romeinse wegen in middeleeuws Antwerpen. *Heemk. Handb. voor de Antwerpse Regio* 36 (1988), nr. 2, 1-14.

Vindt in het 13de-eeuwse stratennet (straatnamen en opeenvolging van de stratenaanleg) toponymische en historische bewijzen voor het bestaan van een Antwerps *castellum* uit de 2de-3de eeuw.

J. DE WILDE, Van den Vos Reynaerde ontsluierd. In : Van den Vos Reynaerde ontsluierd (= Bijdragen N.R. nr. 30 van Kult. Jb. prov. O.-Vla.) (*Gent*, 1989), 5-80.

Blz. 39-67 : lokalisatie van verschillende episodes uit de Reinaert. Met illustratieve kaartjes.

R. DUYCK, Een vergeten wijkbenaming : « De Rame ». *Brugge die Scone* 9 (1988), nr. 4, 4-5.

Oud toponiem dat in verband staat met de Brugse lakennijverheid.

A. FRANCHOO, De « Queckerije » te Varsenare. *Brugs Ommeland* 28 (1988), 167-170.

A. FRANCHOO, Een verdwenen leengoed te Varsenare. Het « Roosenhoycken » met de grond gelijk gemaakt. *Brugs Ommeland* 28 (1988), 171-175.

Verhaalt de geschiedenis van dit leengoed.

A. GEUSENS, Straatnamen Zwartberg. *Heidebloemke* 47 (1988), 19-29.

Vele straten in Zwartberg werden genoemd naar directeurs of administrateurs van de kolenmijnen.

P. GOETHALS, Hillegemse toponiemen en oude straatnamen. *De Beiaard* 87 (1988), 2-9-16-23-30 januari.

- M. GYSSELING, Peiling naar de vroege geschiedenis van Lochristi. *Jb. Oost-Oudburg* 25 (1988), 9-55.
Bespreekt o.m. de oudste wegen, heerlijkheden en lenen, oude terreinnamen en verklaart de gemeentenaam als *Lo + Christus* = (open) cultusplaats in het bos.
- F. HAVERALS, Namen van huizen ... *Speelhof* 1986, jan., 2-3.
- H. HEYSE, De toponymie van Stekene. *d'Euzie* 7 (1988), 77-199.
- W. JOHNSON, De naam Ekeren. *Ekeren* 4 (1986), 67-95, kaarten.
- P. KEMPENEERS, Tiense sprokkels. *Brab. Folkl.* 1988, nr. 258, 136-143.
Verklaart de gemeentenaam *Goignies, Gognies* uit Germ.-Rom. **Gaujiniacas* = toebehorend aan Gaujo. — Behandelt ook *De Valgaer*, een nieuwe oude herbergnaam met betekenis « afsluiting, hek ».
- P. KEMPENEERS, Beeldrijke veldnamen in Tienen en omgeving. *Naamkunde* 21 (1989), 136-159.
Bespreekt 17 Tiense veldnamen op basis van originele bronvermeldingen. Met vele kaarten, o.m. reconstructie van een historisch kadasterplan (ca. 1700).
- P. KEMPENEERS, Waanrodese plaatsnamen. *Brab. Folkl.* 1989, nr. 261-262, 7-83.
Uitgebreide toponymische studie over *Waanrode*. Systematische indeling van de plaatsnamen in de rubrieken : nederzettingen, vloeiend en stilstaand water, hoogten en laagten, hoog- en laagstammig hout, veldnamen, wegen en voetpaden, bouwwerken.
- N. KERCKHAERT, Oude Oostvlaamse hoeven. *Gent*, 1988, 661 blz.
- S. KILLENS, Een verdwenen Alsebergse herberg. *Brab. Folkl.* 1988, nr. 260, 368-371.

J. LAUWERS, Toponiem aan de oorsprong van « Zaventem ». *E.S. & Br.* 71 (1988), 399-406.

Twee mogelijke verklaringen voor *Zaventem* : « zeven-poelen » of « poelen in de zavelstreek ». Verklaart tevens de pln. *Imbroek* en *Lambroek*.

K. LEENDERS, Nieuwmoer. *Calmpthoutania* 40 (1988), 1-19.

Met verschillende kaartjes van dit gehucht onder Kalmthout dat ontstond uit de turfwinning.

G. LIESSENS, Enkele gegevens rond het melaatsenhuisje van Aaigem. *Med. H. K. Erpe-Mere* 29 (1989), 45-49.

Met situering a.h.v. 2 kaarten.

J. LUYSSAERT, Is Van Gansbeke van Hansbeke ? *Nevele* 17 (1986), 248-251.

P. MAES, Brouwerijen in Oostrozebeke in de 19de en 20ste eeuw. *Leiegouw* 30 (1988), 257-260.

Vermeldt verschillende namen van herbergen waaraan door de diverse brouwerijen geleverd werd.

A. MARIS, De straatnamen op de Kouterhoek. *Wissekerke* 11 (1986), 7-12.

A. MARYNISSEN, Kempische toponiemen op *-sie* (-zijde). *Naamkunde* 20 (1988), 168-173.

Mnl. *side* = Nnl. *zijde*. In de spreektaal ontwikkelde zich evenwel een vorm *sie*, die zich in sommige top. in de schrijftaal doorgezet heeft, waardoor de samenstelling semantisch niet meer doorzichtig is.

V. MENNEN, Bedenkingen bij de verklaring van de gemeentenaam Lommel door de heer Thiadens. *De Rosdoek* 1989, nr. 52.

Zie ook H. THIADENS.

- V. MENNEN, Ontginnings- en nederzettingsgeschiedenis. *Het Oude Land van Loon. Lommelnummer 44* (1989), 139-208.

Schets van de nederzettingsgeschiedenis van Lommel, waarbij vaak verwezen wordt naar de plaatsnamen.

- J. MERTENS, Historisch-naamkundige studie van Deurne in de Zuiderkempen, Brabantse gemeente en Luikse parochie. *Hechtel-Eksel*, 1988, 304 blz.

Rec. F. S[TIENLET], *Meer Schoonheid* 35 (1988), 126-127.

F. CLAES, *Oost-Brabant* 25 (1988), 180-181.

J. VERBESSELT, *E.S. & Br.* 71 (1988), 475.

Bevat o.m. een alfabetische lijst met 555 Deurnese toponiemen. — Met kaart.

- J. MERTENS, Een oude molenstede (vóór 1380) in Deurne (Brabant). *Oost-Brabant* 25 (1988), 103-107.

Lokaliseert de oude molen(s) a.h.v. toponymische vindplaatsen.

- F. MESKENS, Nekkersbos ... een geheimzinnig toponiem. *E.S. & Br.* 71 (1988), 212-213.

Naamverklaring : *nekker* = (gevaarlijke) waterduivel.

- F. MESKENS, Wat vertellen onze plaatsnamen ... Spoken nabij het Huis ten Halven. *E.S. & Br.* 71 (1988), 425-427.

Geeft 3 mogelijke verklaringen voor *Huis ten Halven*.

- J. MOLEMANS, De betwiste meting van Achel in 1730. Processen tussen de gemeente en het klooster Sint-Catharinadal (1732-1743), de eremieten (1737-1738) en particulieren (1737-1741). *Limburg* 67 (1988), 91-128.

Vermeldt verschillende toponiemen.

- J. MOLEMANS, Gids bij het historisch toponiemenonderzoek (*Miscellanea archivistica* nr. 43). *Brussel*, 1988, 70 blz.

R. OPSOMMER, Allodia, lenen en heerlijkheden in Elsegem, 14°-16° eeuw. In : Beschreven verleden (= Bijdragen N.R. nr. 28 van Kult. Jb. prov. O.-Vla.) (*Gent*, 1988), 97-128.

Kwantitatieve en cartografische reconstructie van dit Zuidwest-vlaams dorp.

W. PATOOR, Gentbrugge, straten die een persoonsnaam dragen. *Land v. Rode* 16 (1988), 39-40, 50-51.

Vervolg. — Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 147.

E. PEETERS, Huisnamen en uithangborden in familiena-men. *De Krijter* 24 (1989), 47-48.

G. POTTIE, Gullegemse straatnamen : de Jan Sabbe-straat. *Meiboompje* 3 (1985-86), 19-26.

G. RENSON, Pamel volgens de kadasterkaart van Philips De Deyn van 1658-1659. *E.S. & Br.* 72 (1989), 63-88.

Weergave van de index van psn. van het kadasterregister. Ver-meldt tevens per wijk de oude toponiemen.

K. ROELANDTS, Nordische Einflüsse auf die altflämische Namengebung ? In : *Studia Onomastica*. Festschrift till Thorsten Andersson 23 Februari 1989. (*Lund*, 1989), 303-311.

Bespreekt de invloed van de Vikingen in Vlaanderen a.h.v. een analyse van een tiental Oudnederlandse plaats- en persoonsnamen met al dan niet Noordse oorsprong. — Zie ook de bijdrage van A. QUAK in *Ibid.*, 297-302.

K. ROELANDTS, Over de geschiedenis van de gemeente en de naam Kontich n.a.v. het werk van R. Van Passen. *Naamkunde* 21 (1989), 193-197.

B. ROOBAERT, Toponymie van Sint-Pieters-Kapelle. *Sint-Pieters-Kapelle* 1 (1986), 26-36, 75-81.

- B. ROOBAERT, Aanvullingen bij de « Toponymie van Herne ». *Edingen* 14 (1986), 32-42.
- M. SCHIPPERS, Afspanningen en uithangborden. *Drie Rozen* 23 (1989), 23-31.
Vermeldt vele herbergnamen en opschriften uit Antwerpen en omgeving.
- R. SEYS, Wat schuilt er in de nieuwe straatnamen ? *Coclariensia* 1 (1986), 37-40.
- A. SLEDSSENS, Proeve tot verklaring van de Wommelgemse straatnamen. *De Krijter* 23 (1988), 33-39 ; 24 (1989), 15-37.
- J. & W. SMITS, Oorsprong en betekenis van de naam Rijkvorsel. *Rijkvorsel* 9 (1986), 118-122, kaart.
- P. SWIGGERS, Nog iets over Kon(d)eminne. *Oost-Brabant* 23 (1986), 84-85.
Plaatsnaam.
- P. SWIGGERS, Eigennaam en apprehensie. *Naamkunde* 20 (1988), 43-45.
Wijst op een aantal linguïstische aspecten die onvoldoende geïntegreerd zijn in de apprehensie-theorie van de eigennaam.
- P. SWIGGERS, Retrolocutieve eigennamen. *Naamkunde* 21 (1989), 7-14.
Typologie van eigennamen, gebaseerd op de oorsprong van de namen. *Retrolocutieve eigennamen* hebben als basis een discursief fragment, dat inversief wordt gebruikt.
- J. TAELDEMAN, Het toponiem *Testenhoek* te Maldegem-Kleit. *Naamkunde* 20 (1988), 153-157.
Testenhoek gaat door metanalyse terug op 't + essen-(h)oek < essen(h)oeht = essenhout = essenbos.

- E. TILBORGHs, De ontginning van de tijdens de negentiende eeuw geprivatiseerde gemeentegronden in de Antwerpse Kempen : drie case-studies. *Ts. Belg. Ver. voor Aardr. Studies* 58 (1989), 41-68.

Evolutie van bodemgebruik en -bezit in Essen, Rijkvorsel en Meer.

- U. TIMMERMANN, « Rinke », « Rink » in Süd- und Nordfriesland. In : *Fryske nammen*, 8 (*Ljouwert*, 1989), 115-122.

Over herkomst en klankontwikkeling van dit top. element.

- P. TRIO, Zonnebeekse toponymen uit de XIVde eeuw. *Zonneheem* 15 (1986), 11-17.

- K. G. VAN ACKER, De menselijk-aardrijkskundige configuratie van een oude gemeente : Merelbeke. *Land v. Aalst* 41 (1989), 11-18.

Gaat de verdeling na van de landbouwgrond tijdens de prekarolingische periode en de er ontstane bewoning (hoven) a.h.v. cartografisch materiaal.

- K. G. VAN ACKER, Het graafschap Biest : Een suggestie. *Land v. Aalst* 41 (1989), 77-80.

Brengt *Biest* in verband met (*Ro*)*borst*, *Burst* en *Borsbeek*.

- L. VAN ACKER, « Tsente wandelghys by coelcamp », een verdwenen en vergeten strafbedevaart. *Biek.* 88 (1988), 5-28.

Poogt o.m. de oude bedevaartplaats te lokaliseren a.h.v. de toponymie van Koolcamp. — Met 2 kaartjes.

- M. A. VAN DEN BERGHE, De oorspronkelijke heren van Steenhuize. *Land v. Aalst* 40 (1988), 161-219.

Vermeldt de oudste attestaties van de plaatsnaam tot het midden van de dertiende eeuw. *Steenhuize* = huis van steen.

R. VAN DEN EECKHAUT, Toponymie van Brecht. *Com. top.* 61 (1988), 175-192 ; 62 (1989), 79-138.

Vervolg. — Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 150.

G. VANDEPITTE, Toponiemen te Lissewege. *Rond de Poldertorens* 30 (1988), 19-34, 121-127, 177-182.

Bespreekt een tiental toponiemen.

B. VAN DER HERTEN, Rupelmonde van 1150 tot 1550. Een grafelijke enklave in het Land van Waas. *Jb. O.K. Land van Waas* 92 (1989), 213-244.

Met naamverklaring, studie van het middeleeuws landschapsbeeld a.h.v. toponiemen en als bijlage namen van Rupelmonde-naars.

M. VANDERSTRAETEN, De vroege geschiedenis van Lochristi. *Jb. Oost-Oudburg* 25 (1988), 4-8.

Samenvatting van het artikel van M. GYSSELING in *Ibid.*, 9-33.

E. VAN DE VOORDE, Het Belastingcohier van 1686. Analyse voor de streek rond de Woluwe en het Saventerloo. *E.S. & Br.* 71 (1988), 247-273.

Vergelijkt kwantitatief een aantal sociale en economische indicatoren in 28 dorpen uit de regio rond de Woluwe en het Saventerloo en in de stad Vilvoorde. Geografische situering volgens Ferriskaart.

E. VAN DE VOORDE- J. VERBESSELT, De volkstelling van 1783 te Brussel. *E.S. & Br.* 72 (1989), 1-14.

Beschrijft o.m. de indeling, ligging en omvang van de tien Brusselse wijken in 1783. — Met kaart.

A. VANDEWALLE, Straatnamen in Brugge. *Brugs Ommeland* 29 (1989), 113-115.

Overzicht van de nieuwe benamingen van straten, pleinen, parken e.d. met verklaring van de keuze.

A. VANDOREN, Plaatsnamen in Leten 90 jaar later. *Bilissium* 11 (1986), nr. 2, 1397-1399 ; nr. 3, 1419-1423, plan.

Gehucht in het zuiden van Bilzen.

L. VAN DURME, Toponymie van Velzeke-Ruddershove en Bochoute II (1) (Kon. Acad. vr. Ned. Taal- & Letterk., Reeks VI, nr. 117bis). *Gent*, 1988, 411 blz.

Tweede deel van de herwerkte uitgave van zijn doctorale dissertatie. *Gent*, 22.4.1982.

L. VAN DURME, De Sint-Pietersabdij van Dikkelvenne (ca. 734 (?) - 1096). *Naamkunde* 20 (1988), 66-113.

Uitgebreide studie over stichting en herstichting van de abdij van Dikkelvenne-Geraardsbergen, o.m. a.h.v. een historisch-toponymische prospectie. Als bijlage naamverklaring.

D. VANGHELUWE, Een reconstructie van het cijnsgoed van Thorn te Bergeyk. *Brab. Heem* 41 (1989), 26-32.

Met kaartje waarop de toponiemen aangebracht zijn.

Y. VAN HOOMISSEN, Topografische evolutie van Oppuurs. *Oppuurs*, 1986, 196 blz.

A. VANHOUTRYVE, Karel De Flou. Pionier van de toponymie. *Brugge die Scone* 10 (1989), nr. 1, 12-13.

Leven en werk van K. DE FLOU. — Zie ook WIT.

F. VAN LIESHOUT, Over straatnamen en nog wat. *Polderheem* 21 (1986), nr. 1, 16-18.

J. VAN LOON, Morfeemgeschiedenis en -geografie der Nederlandse toenamen. *Kortemark-Handzame*, 1981, 553 blz.

Rec. J. NIJEN TWILHAAR, *Nieuwe Taalgids* 81 (1988), 440-444.

- J. VAN LOON, Zwakke, sterke en pronominale adjectiefflexie in het Oudnederlands. *Naamkunde* 20 (1988), 37-41.

Omstreeks 1100 kwam de pronominale adjectiefflexie in de plaats van de vroegere sterke en zwakke adjectiefflexie. Deze datering maakt het mogelijk een relatieve chronologie in het ontstaan van een aantal top. op te stellen.

- J. VAN LOON, Archeologie en naamkunde : het geval Torhout. *Naamkunde* 20 (1988), 42.

Vindt archeologische evidentie voor zijn eerder opgestelde etymologie « toren-bos » voor Torhout.

- P. VAN NIEUWENHUYSEN, In de schaduw van de Japanse toren. *Graafschap Jette* 17 (1987), 47-59.

Vermeldt verscheidene Germaanse plaatsnamen in de buurt van de Japanse toren.

- H. VANNOPPEN, Het kastelendorp Erps-Kwerps. *E.S. & Br.* 71 (1988), 363-390 ; 72 (1989), 35-62, 185-197.

Behandelt in totaal acht Erps-Kwerpse kastelen en speelgoederen.

- W. VAN OSTA, De terreinwoorden aard, ort en eger. *Naamkunde* 21 (1989), 100-135.

Grondige semantisch-etymologische studie van het toponymisch element *aard*. Besluit dat in *aard* twee of drie woorden gecontamineerd zijn, die op verschillende tijdstippen in de ontginningsgeschiedenis toegepast werden op diverse terreinen.

- R. VAN PASSEN, Kaatsspelen te Antwerpen in de 15de-18de eeuw. *Naamkunde* 20 (1988), 5-23.

Materiaalverzameling en lokalisering van de kaatsbanen.

- R. VAN PASSEN, Kaatsspelen te Antwerpen in de 15de-18de eeuw (vervolg). *Naamkunde* 21 (1989), 47-64.

Bespreking van het materiaal ; oorsprong en evolutie, reglementering van het kaatsspel ; het kaatsspel in de literatuur ; over kaatsbalmakers en hun woonplaatsen.

M. VAN STAPPEN, Enkele wetenswaardigheden over de Beverse plaatsnamen Donkvijverstraat - Vogelenzang - IJzerhand - Molenberg. *Land v. Beveren* 31 (1988), 16-23.

Interpretatie van de toponiemen a.h.v. plaatselijke geschiedenis.

J. VAN TWEMBEKE, Momentopname van bezit en gebruik in een troebele periode. *Jb. H.K. Scheldeveld* 17 (1988), 45-116.

Blz. 109-115 : Toponymische gegevens (uit het Gentse).

J. VERBESSELT, De oudste verklaringen van de benaming Brussel : *Broussailles, Brugsel, Broeksel* of *Broeyssel. E.S. & Br.* 72 (1989), 113.

F. VERBIEST, Vergelijkende verklaring van de straatnamen van Westerlo, dl. 4, Tongerlo. *Westerlo* (H.K. Ansfried), 1987, 76 blz.

In dit deel komen in alfabetische orde de straten van Tongerlo aan bod.

F. VERBIEST, Het Hof van Kiem. *Scilla* (20), 1987, 19-28.

Gedetailleerde studie van het *Hof van Kiem* of *Hof ten Kieboom* dat vanaf 1380 vermeld wordt in Schilde.

A. L. E. VERHEYDEN, Oude plaatsnamen in en buiten de meierij Vilvoorde, XIIIde-XIXde eeuw. *Vilvoorde*, 1986, 140 blz.

P. VERHEYEN, Kretenborch en Bosdamkasteel. *Land v. Beveren* 22 (1989), 50-72.

Geschiedenis van dit kasteel : situering en elkaar opvolgende bewoners.

R. VERSLYPE, Aertselaer 1800-1900. *Aartselaar*, 1987, 303 blz.

Volledige uitgave van de volkstelling van 1866 en bespreking van 332 hoeven en huizen met hun bewoners.

V. VERSTEGEN, Eksaarde — van waar die naam ? *Souverein* 20 (1989), 79-81.

Uit Germ. *agru* « ekster » en *aarde* « gemene weide ; aanlegplaats ». — Zie ook N. AUDENAERT.

J. VLAMYNCK, 600 Woumense plaatsnamen. *Dyzere* 5 (1986), 39-41, 88-94, 124-129, 165-166.

C. VLERICK, Herbergen te Eke voor 1925 met bijzondere aandacht voor de periode 1910-1925. Deel 1. *Jb. H.K. Scheldeveld* 18 (1989), 157-199.

Bespreekt in totaal 45 herbergen langs de steenweg Gent-Oude-naarde, in het dorp of de kerkhoek en de wijk Landuit.

V. E. WAUTERS, De verklaring van de dorpsnaam « KALMTHOUT ». Een andere visie. *Calmpthoutania* 41 (1989), 21-28.

Hypothese : *kalm-* als bepalend prefix bij *-hout* duidt hoogstam-mig bos aan of een bos waar brandhout gehaald wordt.

V. E. WAUTERS, De plaatsnamen Witven, Ettenhoven en Hogeschoot in verband met de vroegste geschiedenis van de heerlijkheid Ekeren. *Jb. H.K. Ekeren* 6 (1988), 43-90.

Legt de geschiedenis van de ontginning en de domaniale uit-bating van deze plaatsen bloot. Met betekenisverklaring.

WIT, Karel de Flou en zijn toponymisch woordenboek. *Sint-Guthago Tijdingen* nr. 135 (1988), 5-8.

Bespreekt het toponymisch meesterwerk van K. DE FLOU : methode, ontstaan, bewerkte gebied, betekenis. Met beknopte bio-bibliografie van de auteur. — Zie ook A. VANHOUTRYVE.

R. WITDOUCK, De oorsprong van de plaatsnaam Kooi-gem. *Heemkring Coyghem* 1 (1985), nr. 1, 1-5.

M. WYNANTS, Het Duisburgse gehucht Waaienberg. *Jaarbull. v.d. Vrienden v. Heverleebos en Meerdaalwoud*, 1987, 34-43.

Is de oude naam voor het gehucht IJzer-Duisburg. Met betekenisverklaring.

X., Toponymie van Zutendaal : « Broeker Bemp & Broeker Weyers ». *Stoppels* 5 (1986), 114-116.

NEDERLAND

Zoals eerder vermeld (zie de inleiding) werd ik voor de Nederlandse plaatsnaamkunde aanzienlijk geholpen door Mevr. L. H. MAAS van het P.J. Meertens-Instituut te Amsterdam.

*

* * *

Inlichtingen over de onomastische bedrijvigheid in de behandelde periode vindt men o.m. in de *Bibliographie linguistique* (zie onder het hoofdstuk Vlaanderen) en in *Onoma* :

Voor Nederland :

R. RENTENAAR- -A. MARYNISSEN, *Bibliographia Onomastica* 1987-1989 : Netherlandic. *Onoma* 29 (1990), 209-216.

Voor Friesland :

B. VAN DER VEEN, *Bibliographia Onomastica* 1987-1989 : Frisian. *Onoma* 29 (1990), 156-158.

In sommige Nederlandse provincies wordt een bibliografie over de eigen regio gemaakt, waarin verschillende disciplines zijn vertegenwoordigd :

D. M. A. H. VAN ELDEREN- -J. A. J. MAESSEN- -I. J. VAN ROS-SUM, Brabantse bibliografie 1985. *Tilburg*, 1988, 144 blz.

Toponymie : blz. 74-75.

D. M. A. H. VAN ELDEREN- -J. A. J. MAESSEN- -I. J. VAN ROS-SUM, Brabantse bibliografie 1986. *Tilburg*, 1988, 146 blz.

Toponymie : blz. 71-72.

J. C. H. DE GROOT- -A. M. J. SCHOOT UITERKAMP, Bibliografie van Overijssel 1951-1980, *Zwolle*, 1987, 449 blz.

Blz. 262-266 : plaatsnamen, veldnamen.

Blz. 266-267 : o.a. huisnamen.

*

* *

ABN [= Actiecomité Buitenlandse Namen], Manifest ABN. *Onze taal* 57 (1988), nr. 1, 15.

Zie ook *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 156 en WBAN.

J. ADRIAANSEN, De toponiemen binnen de gemeente Loon op Zand (1). *Jb. Straet & Vaert* 1988, 19-23.

N. R. ÅRHAMMAR e.a. (Red.), *Miscellanea Frisica ...* Zie *Bibl. Pln.* 1980-1985, blz. 255.

Rec. H. T. J. MIEDEMA, *Naamkunde* 20 (1988), 194-195.

N. R. ÅRHAMMAR e.a., *Fryske Nammen*, 6.1986. Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, 156.

Rec. H. T. J. MIEDEMA, *Naamkunde* 20 (1988), 195-198.

N. R. ÅRHAMMAR- -W. T. BEETSTRA- -Ph. H. BREUKER- -R. A. EBELING- -J. A. MOL (Red.), *Fryske nammen*, 8 (*Fryske Akad.*, nr. 700). *Ljouwert*, 1989, 159 blz.

Rec. in *Ut de smidte* 23 (1989), nr. 1, 4.

Met 9 bijdragen over fri. pln. en psn. (zie verder in deze bibliografie).

N. ÅRHAMMAR, Profielskizze der agrarischen Mikrotoponymie auf den nordfriesischen Inseln Sylt, Föhr und Amrum. In : *Fryske nammen*, 8 (*Ljouwert*, 1989), 65-74.

- F. BAERVELDT, De Hoorn en zijn bewoners (slot). *De Viersprong* 6 (1989), nr. 21, 34-47.
- G. BARTEN, Veldnamen in Boerdonk. *Erthepe* 5 (1989), nr. 1, 14 blz.
- W. T. BEETSTRA, Toponiemen en toponimyske eleminten yn Fryslân. Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, 157.
Rec. J. A. HUISMAN, *BNF* 23 (1988), nr. 3, 265-266.
H. T. J. MIEDEMA, *Naamkunde* 20 (1988), 198-200.
- H. BELJERS, Akkertoponiemen in Vlierden. *D'n Uytbeyndel* 1988, nr. 15, 7-11.
- H. BEKKERS, « Berger » toponiemen. *Roerstreek, jb. H.V.R.* 21 (1989), 156-161.
- P. C. BEUNDER, Gnephoek : zeldzaam toponiem of geniepige nepnaam. *De Viersprong* 5 (1988), nr. 15, 19-21.
- D. P. BLOK, Ortsnamen. Typologie des sources du moyen âge occidental, A-8. *Turnhout*, 1988, 51 blz.
Rec. W. KLEIBER, *BNF* 24 (1989), 431-434.
- D. P. BLOK, Meervoudsvormen bij vroegmiddeleeuwse nederlandse plaatsnamen. *Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik* 28 (1989), 55-56.
- D. P. BLOK, Historische aspecten van de naamkunde. In : R. RENTENAAR- -E. PALMBOOM, De naamkunde tussen taal en cultuur (*Amsterdam*, 1988), 9-23.
BLOK onderstreept het belang van de naamkunde voor de taalkunde en de verschillende takken van de geschiedenis. Zo licht de historische toponymie ons in over de relatie van de plaatsnamen tot de ontginningen.
- H. BOINK, Onze straatnamen. *'t Onderschoer* 11 (1989), nr. 1, 45-46.

- H. BOOGERT, Herkomst van de Bevelandse plaatsnamen. *Goes*, 1984, 48 blz.
- G. A. BOOMSMA, Straatnamen als herinnering. Bier, brouwers en brouwerijen. *Nijmeegs katern* 2 (1988), nr. 6, 2-6.
- C. BUIKS, Oude veldnamen. *De Mulder* 4 (1983), nr. 8, 5-7 ; 5 (1984), nr. 9, 4-6 ; nr. 10, 20 ; nr. 11, 5-7.
- C. BUIKS, De namen van de gehuchten van Gilze en Rijen. *De Mulder* 6 (1985), nr. 16, 2-6.
- C. BUIKS- -J. BUIKS-HENDRICKX, Veldnamen in Rijsbergen (3). Kaarschot. *Rijsbergen*, 1988, 108 blz.
- C. BUIKS- -J. BUIKS-HENDRICKX, Veldnamen in Rijsbergen (4). Hazeldonk. *Rijsbergen*, 1988, 84 blz.
- C. BUIKS, Oude veldnamen en historische geografie. Een voorbeeld uit de Baronie van Breda. *Historisch-geografisch tijdschrift* 6 (1988), nr. 2, 50-60.
- C. BUIKS, Oude veldnamen en historische geografie. Een voorbeeld uit de Baronie van Breda. *Engelbrecht van Nassau* 8 (1989), nr. 4, 208-222.
- C. BUIKS, Nederzettings- en veldnamen te Alphen (1). *De Runstoof* 11 (1988), nr. 1, 2-8.
- C. BUIKS, Nogmaals de naam Alphen. *De Runstoof* 12 (1989), nr. 1, 26-32.
- C. BUIKS, Veldnamen in de gemeente Gilze en Rijen. *De Mulder* 10 (1989), nr. 30, 1-11 ; nr. 31, 1-13 ; nr. 32, 6-19.
- C. BUIKS, Veldnamen in Dongen. *De Wazerweijen* nr. 32 (1989), 691-729.

C. BUIKS, Voorden in de Baronie van Breda. *Brab. Heem* 41 (1989), nr. 3, 118-122.

Deelt de *voorden* in in 8 groepen.

C. BUIKS, Voorden in de Baronie van Breda. *Meded. blad H.K. De Heerlijkheid Oosterhout* 13 (1989), nr. 1, 1244-1248.

C. BUIKS, Veldnamen in de gemeente Terheijden. *De Vlassel* 1989, nr. 43, 60 blz. ; nr. 44, 61-120.

C. BUIKS, Loon. *De Rosdoek* 1989, nr. 51.

J. W. J. BURGERS- -J. SPARREBOOM, Index van namen op de delen I en II van het Oorkondenboek van Holland en Zeeland tot 1299. *Assen/Maastricht*, 1988, XI + 177 blz.

Rec. R. RENTENAAR, *Naamkunde* 21 (1989), 200-202.

H. CLEVIS, Nijmegen : Investigations into the Historical Topography and Development of the Lower Town between 1300 and 1500. *Berichten v.d. Rijksdienst v.h. Oudheidkundig Bodemonderzoek* 37 (1987), 275-389.

W. CORNELISSEN- -F. DE LANG- -N. NAGTEGAAL, Nuenen, Gerwen en Nederwetten. Noordbrabantse plaatsnamen, monografie 2. *Waalre*, 1987, 312 blz. + kaarten.

W. CORNELISSEN, Veldnamen in Boerdonk. *Erthepe* 5 (1989), nr. 1.

W. H. CORNELISSEN, De bogerd, een interessant toponiem; naamkundig onderzoek in Schijndel. *Heemkunde Blad* 1 (1989), nr. 1.

V. DALBERG, Afgrenzingsproblemen in de naamkunde.
In : R. RENTENAAR--E. PALMBOOM, De naamkunde
tussen taal en cultuur (*Amsterdam*, 1988), 25-40.

DALBERG geeft aan hoe de eigennaam zich van de soortnaam onderscheidt m.b.t. bepaaldheid, getal en betekenis. Bij de pln. zijn demarcatieproblemen een gevolg van denotatumsverandering en metonymie.

J. C. DE VET, Wijziging straatnamen in de oorlog. *De Mulder* 5 (1984), nr. 12, 12-15.

J. J. F. DE WAAL, De Elzas. *Helmonds Heem* [1989], 37-43.

J. DORRESTIJN, Compromis voor het ANP ? *Onze taal* 58 (1989), nr. 1, 9.

H. DOUMA, Toponymen gelegen onder Overloon. *Merlet* 25 (1989), nr. 1, 4-9.

R. A. EBELING, Recente naamkundige publikaties, Noord- en Oostnederland betreffende. *Driemaand. Bladen* 40 (1988), 190-198.

Stelt een twaalfstal recente werken voor.

J. N. H. ELERIE e.a. (Red.), Kadastrale Atlas van Drenthe 1832. *Assen* (Stichting Kad. Atlas Drenthe), 1987.

Dl. 3 : Gieten

Dl. 4 : Eelde

Dl. 5 : Gasselte (47 blz.).

Dl. 6 : Hoogeveen (116 blz.).

Dl. 7 : Borger (102 blz.).

Dl. 8 : Assen (62 blz.).

Met kaarten.

K. W. GALIS, De naam Breul. *Seijst* 18 (1988), nr. 1, 5-7.

E. J. GROESKAMP, Barlham, verdwenen kasteel aan de Oude Ijssel. *Kronijck van Deutekom en Salehein* 49a (1988), 16 blz.

Blz. 14 : poging tot naamverklaring.

S. HAVEN, « Libbene » toponimen fan Wjelsryp. In : Fryske nammen, 8 (*Ljouwert*, 1989), 136-159.

P. A. HENDERIKX, The Lower Delta of the Rhine and the Maas : Landscape and habitation from the Roman period to c. 1000. *Berichten v.d. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 36 (1986), 447-599.

Met toponymische kanttekeningen. — Ook verschenen als zelfstandige publikatie. Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, 162.

H. HEUKELS, Woordenboek der Nederlandsche volksnamen van planten (1907). Opnieuw uitgegeven met een inleiding van H. T. J. M. BROK. Biografie door P. SMIT. *Utrecht*, 1987, 332 blz.

Rec. R. A. EBELING, *Naamkunde* 20 (1988), 200-201.

P. HONIG, De veldnamen van Kortenhoef. *In de Gloriosa* 3 (1986), nr. 2, 53-58.

O. W. HOOGERHUIS e.a. (Red.), Kadastrale atlas van Zeeland 1832 : I : Goes, Kloetinge. *Middelburg*, 1987.

L. HOOGVEEN, Straatnaamgeving in de gemeente Hoorn 1966-1978. *Oud-Hoorn* 10 (1988), nr. 1, 11-12.

L. HOOGVEEN, Straatnaamgeving in de gemeente Zwaag. *Oud-Hoorn* 10 (1988), nr. 3, 81-84.

L. HOOGVEEN, Straatnaamgeving in Westerblokker 1945-1975. *Oud-Hoorn* 10 (1988), nr. 2, 57-58.

- C. S. T. J. HULJTS, Onderzoek naar het begrip « stenen kamer ». Een voorlopig verslag. *Jaarverslag Stichting Historisch Boerderij-onderzoek* 1987, 15.
- J. HUIZINGA, Burg en kerspel in Walcheren. In : Zeeuwse Studiën. Reeks van overdrukken verzorgd door de Werkgroep Historie en Archeologie v.h. Kon. Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. *Middelburg*, 1989, 36 blz.
Overdruk uit : Mededeelingen der Kon. Akademie van Wetenschappen, afd. Letterkunde, 1935, deel 80, serie B, nr. 2. — Met verscheidene toponymische kanttekeningen.
- H. JASPERS- J. BIEMANS, Straatnamen (18). *Aa-kroniek* 7 (1988), nr. 1, 28-47.
Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 162.
- A. C. F. KOCH, Het Bergkwartier te Deventer. Huizenboek van een middeleeuwse stadswijk tot 1600. *Zutphen*, 1988, 270 blz.
Per huis wordt informatie gegeven over de bewoners en de eigenaars.
- A. KOLKMAN, Aanvullingen op « Namen in Rheden » I en II. *Ambt en heerlijkheid* 1988, nr. 90, blz. 8.
Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, blz. 163.
- A. KOLKMAN, Namen in Rheden (III). *Ambt en heerlijkheid* 1988, nr. 90, 9-13.
- T. KORPORAAL, De naam Wesselman van Helmond verdwenen ? *Helmonds Heem*, 1989, nr. 4.
- J. H. M. KOTEN, Toponymen (veldnamen) in Amsterrade. *Historie Schinnen* 1989, 64-75.
- H. KROSENBRINK, De naam Neede. *Neede 800 (H. K. Neede)* 1988, 31-32.

J. G. KRUISHEER, Oorkondenboek van Holland en Zeeland tot 1299. II. 1222 tot 1256. *Assen/Maastricht*, 1986, 805 p.

Rec. M. GYSSELING, *BNF* 23 (1988), 199.

R. RENTENAAR, *Naamkunde* 20 (1988), 189-193.

E. WISPLINGHOFF, *Rhein. Viert.* 53 (1989), 298-300.

H. LÖRING, Het kadaster van Aarle-Rixtel. *Het Hagelkruis* 6 (1989).

S. F. KUIPERS, De perceelsnaam Hoge Zaal bij de hofstede De Berg onder Noordwelle. *Mededed. blad Ver. Stad en Lande v. Schouwen-Duiveland* 26 (1989), nr. 64, 36-40.

R. E. KÜNZEL- -D. P. BLOK- -J. M. VERHOEFF, Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200. *Amsterdam* (Publikaties van het P.J. Meertens-Instituut, deel 8), 490 blz.

Rec. Th. ANDERSSON, *Namm och Bygd* 76 (1988), 232.

H. WALTHER, *Namenk. Inf.* 54 (1988), 84-85.

W. LAUR, *BNF* 24 (1989), 389-390.

T. STOL, *Historisch-Geografisch Ts.* 7 (1989), nr. 1, 31.

R. RENTENAAR, *Naamkunde* 20 (1988), 211-212 (aankondiging v.h. boek).

Dit lexicon is gebaseerd op namenmateriaal dat in binnen- en buitenlandse bronnen onderzocht is en betrekking heeft op Nederlandse geografische namen, die vóór 1200 in akten vermeld staan. Per lemma worden de verschillende attestaties, etymologie, lokalisering, bronnen en literatuur opgegeven. — Zie ook R. RENTENAAR.

K. A. H. W. LEENDERS, Van Gemeeynten en Vroonten. *Jb. De Oranjeboom* 1987, deel 40, 45-75.

J. LIJTEN, Eindhoven Airport in aloude tijden. *Campinia* 19 (1989), nr. 75, 210-211.

Welschap < *Welscoet*, *Welschot*.

L. H. MAAS, Goede morgen, Deugniet. *Meded. v.h. P.J. Meertens-Instituut* 1987, nr. 39, 12-17.

L. H. MAAS, Veldnamen in Hengelo, een overzicht. In : Veldnamen in Hengelo (*Enschede*, 1989), 7-16.

L. H. MAAS- -A. H. G. SCHAARS (Reds.), Boerderij- en veldnamen in Hengelo (G), verzameld door Gerrit HARMSSEN en Bertus MENKVELD. *Doetinchem*, 1988, 51 + 59 blz.

Rec. J. RENEMA, *Oostgelders ts. voor genealogie en boerderijonderzoek* 5 (1988) nr. 4, 71.

Bestaat uit een deel tekst en een deel kaarten.

L. H. MAAS, De toponymische elementen *licht* en *zwaar* in relatie tot de bodemgesteldheid. *Naamkunde* 20 (1988), 114-132.

Gedocumenteerde studie over het voorkomen van de oppositie *licht/zwaar* in de toponymie als uitdrukking van bep. bodemeigenschappen.

L. MAAS, De toponymische elementen *koud* en *warm*. *Naamkunde* 21 (1989), 15-46.

Bekijkt de elementen *koud* en *warm* in relatie tot de bodemgesteldheid, a.h.v. vindplaatsen uit alle Nederlandse provincies.

A. H. MELJER, Hilversums historie vanuit de straatnaam. Straatnamenboek van Hilversum. *Hilversum*, 1988, 278 blz.

Rec. M. W. JOLLES, *Tussen Vecht en Eem* 6 (1988), nr. 4, 245.

E. M. MELJS, De Boxtelse straatnamen. Historisch overzicht 9. *S.l.*, 1989, [68 blz.].

G. MERKELBACH, De peesgal. *Het Hagelkruis* 6 (1989), 31-33.

1246 : *Pesgale*.

W. MERTENS, Uithangbord en familienaam. *Brieven v. Paulus* 13 (1988), nr. 69.

H. T. J. MIEDEMA, Noordzeegermaans **beusô* « bies » en fries **Bjuzze*. *Naamkunde* 20 (1988), 60-65.

Top. *Bjuzze* = « biesland ».

H. T. J. MIEDEMA, Oudfries *Horsaw* en **Horsawey* « paardenwed, ruiterspad, trekweg », nederl. *Hessenweg*. *Naamkunde* 20 (1988), 46-59.

Maakt aannemelijk dat *Horsaw* niet met water (*d*) te maken heeft, maar ontstaan is uit **horsa-vey* : « paarden-weg ».

H. T. J. MIEDEMA - A. M. REITH, De verhouding tussen de oudgermaanse namen *Adugisl*, *Eadgils* en *Athils*. *Naamkunde* 21 (1989), 65-71.

Ofri. *Adugisl* en Oe. *Eadgils* zijn equivalenten, Ono. *Athils* heeft een korte *a*.

J. M. MOL e.a., Prekadastrale atlas fan Fryslân 1700/1640. Kadastrale atlas fan Fryslân 1832. Diel I : Bar-radiel en Harns. *Leeuwarden* (Fryske Akad.), 1988, 169 blz.

J. R. MULDER, Plaats- en perceelsnamen in het rivierengebied met het bestanddeel « oord ». *Reacties* (3). *Tabula batavorum* 7 (1989), nr. 3, 71-74.

P. N. NOOMEN, De middeleeuwse namen op -hove en -hafe in Noord-Nederland en Noordwest-Duitsland. In : *Fryske nammen*, 8 (*Ljouwert*, 1989), 23-52.

Grondig onderzoek naar voorkomen, herkomst en betekenis van dit naamtype.

H. E. OOSTENDORP, Heiloo. Geschiedenis en verklaring van de straatnamen. *Heiloo*, 1988², 143 blz.

- A. OTTEN, Boekent : straatnaam en gewas. *Gemerts Heem* 30 (1988), nr. 3, 69-76.
- A. OTTEN, Evie en Evieveld : gewas en straatnaam. *Gemerts Heem* 30 (1988), nr. 3, 65-68.
- D. OTTEN, Geschiedenis van de familienamen in Heerde. [*Heerde*], 1985.
Rec. [R. A. EBELING], *Driemaand. Bladen* 40 (1988), nr. 1-2, 64-67.
- D. OTTEN, De betekenis van de plaatsnaam Lunteren. *Bij de Amse Pomp. Orgaan v.d. Ver. « Oud Lunteren »* 9 (1989), nr. 2, 17-24.
- D. OTTEN, Landschap en plaatsnamen van de West-Veluwe. *Arnhem*, 1989, 120 blz.
- D. OTTEN, Plaatsnaamonderzoek op de Noordoost-Veluwe : terug naar de natuur. *Heerde historisch* 13 (1988), nr. 1, 27-35.
- D. OTTEN, Landschap en plaatsnamen van de Veluwezoom. *Arnhem*, 1988, 93 blz.
- E. PALMBOOM, Ontginning en naamgeving in het Nederlands-Utrechtse veengebied in de middeleeuwen. *Meded. v.h. P.J. Meertens-Instituut* 1987, nr. 41, 6-11.
- J. PANNEKEET, De (mogelijke) betekenis van alle Noord-hollandse plaatsnamen van Aagtdorp tot Zwanenburg. *Hoorn*, 1988, 143 blz.
- C. PETERS, Straatnaamgeving in Lieshout. *D'n Effer* 1 (1988), nr. 1, 16-22 ; nr. 2.
- R. PEETERS, Nieuwe straatnamen. *Tilburg* 7 (1989), nr. 1, 17-21.

- E. PIIRAINEN, Karkhoff, vrydthoff, lyck wech. Veldnamen als aanduiding van begraafplaatsen en dodengebruiken. In : Der letzte Gang - De laatste gang. Totenbrauchtum - Gebruiken rond de dood (*Westmünsterland - Oost-Nederland*, 1988), 244-255.
- R. POLAK, Een nieuwe visie op de naam Heiligenberg (n.a.v. A. D. A. MONNA, Zwerftocht met middeleeuwse heiligen). *Verenigingsorgaan v.d. H.K. Leusden* 4 (1988), nr. 4, 203-206.
- A. QUAK, Wikinger in Flandern ? In : *Studia Onomastica. Festschrift till Thorsten Andersson 23 Februari 1989* (Lund, 1989), 297-302.
- Gaat de aanwezigheid van de Vikingen in onze streken na a.h.v. een bespreking van (vermeende) Scandinavische psn. in een Gentse oorkonde. — Zie ook het artikel van K. ROELANDTS in *Ibid.*, 303-311.
- I. C. RAUWS, Namen van studentenhuisen e.d. *Oud Wageningen* 16 (1988), nr. 2, 28-30.
- H. RENES, Geschiedenis en landschap in het ruilverkavelingsgebied Land van Thorn. *Rondom het Leudal* 14 (1989), nr. 55, 403-434.
- Met losse kaarten.
- R. RENTENAAR- -E. PALMBOOM (Red.), De naamkunde tussen taal en cultuur (Cahiers van het P.J. Meertens-Instituut, 1). *Amsterdam*, 1988, 77 blz.
- Rec. H. J. VERKUYL, *De Nieuwe Taalgids* 82 (1989), nr. 5, 453-455.
- Lezingen gehouden ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de Afdeling Naamkunde en Nederzettingsgeschiedenis van het P.J. Meertens-Instituut van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen. Met Engelse samenvattingen. — Zie WEIJNEN, BLOK, DALBERG.

- R. RENTENAAR, Wat heet ... ? Flevoland. *Onze Taal* 57 (1988), 34-35.
- R. RENTENAAR, Wat heet ... ? Neeltje Jans, en andere zandbanken. *Onze Taal* 57 (1988), 92-93.
- R. RENTENAAR, Wat heet ... ? Nederlandse plaatsnamen van vóór 1200. *Onze Taal* 57 (1988), 154-155.
Behandelt het Lexicon van Nederlandse toponiemen tot 1200.
Zie R. E. KÜNZEL- -D. P. BLOK- -J. M. VERHOEFF.
- R. RENTENAAR, Wat heet ... ? De eenhonderd Roe en andere lengtematen. *Onze Taal* 57 (1988), 170-171.
- R. RENTENAAR, Wendelnesse. Bijdrage tot de ontginningsgeschiedenis van de westelijke Langstraat. *Bruggeke. Contactorg. v.d. Ver. v. Heemkunde van Sprang-Capelle e.o.* 2 (1988), 36-60.
Vroeger verschenen in *Meded. Ver. Naamkunde* 40 (1964), 73-97.
- R. RENTENAAR, Nordiske litorale toponymer på nederlandske søkort. In : *Stadtnamn i kystkulturen. Rapport frå NORNAS fjortande symposium i Volda 4.-6. mai 1987. Redigert av P. HALLARÅKER, A. KRUSE, T. AARSET (NORNA-rapporter 41). (Uppsala, 1989), 133-147.*
- R. RENTENAAR, Vernoemingsnamen in Friesland. In : *Fryske nammen*, 8 (*Ljouwert*, 1989), 53-64.
Tekst van een lezing gehouden voor het Nammekundich Wurkerfban van de Fryske Akademy, 7.3.1987.
- R. RENTENAAR, De oudste stedelijke toponymie in het graafschap Holland. In : *De Hollandse stad in de dertiende eeuw (Zutphen, 1988), 65-78.*
- R. RENTENAAR, Zeekaarten en plaatsnamen : Hollandse kartografen en de toponymie van de Skandinavische

kustgebieden in de zestiende en zeventiende eeuw. *Caert-thresoor. Ts. voor de geschiedenis van de kartografie in Nederland* 7 (1988), nr. 4, 68-75.

R. RENTENAAR, Kroniek : Nederland. *Naamkunde* 20 (1988), 208-212 ; 21 (1989), 203-206.

W. P. ROOK, Van Schie, Dam en Schiedam. Historie en verklaring van Schiedamse straatnamen en lokatie-aanduidingen. *Schiedam*, 1989, 242 blz.

K. SAMPONIUS, Biljoen. *Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik* 29 (1989), 187-195 (= *Palaeogermanica et Onomastica. Festschrift für J. A. HUISMAN zum 70. Geburtstag*).

A. H. G. SCHAARS (Red.), Kadastrale atlas Gelderland 1832 : Doesburg. *Arnhem*, 1988.

H. SCHAFTENAAR, De Barnde Post. *De Omroeper* 2 (1989), nr. 3, 102-103.

J. SCHEIRS, De beken rond Esbeek en Hilvarenbeek. *Paradijs en Toekomst* 1 (1989).

G. SCHILDER, Spitsbergen in de spiegel van de kartografie. Een verkenning van de ontkenning en kartering. In : L. HACQUEBORD- -W. VROOM, *Walvisvaart in de Gouden Eeuw* (Amsterdam, 1988), 30-48.

A. SCHRIJNEMAKERS, De plaats Geleen aan de rivier Geleen. *Heemkunde Geleen* 1979, nr. 1, 12-21 ; 1980, nr. 2, 5-13.

A. SCHRIJNEMAKERS, Daniken of Daneken. *Heemkunde Geleen* 1980, nr. 3, 37-42.

A. SCHRIJNEMAKERS, Dael-Neerbeek of Spaans-Neerbeek. *Heemkunde Geleen* 1981, nr. 3, 70-85.

- A. SCHRIJNEMAKERS, De Groenseykerstraat en de Tomeikerweg. *Heemkunde Geleen* 1983, nr. 1, 7-11.
- A. SCHRIJNEMAKERS, De 16de eeuwse «weg van der Cluysen». *Heemkunde Geleen* 1983, nr. 1, 12-19.
- M. J. H. A. SCHRIJNEMAKERS, Oude Geleense toponiemen. In : Geleen door de eeuwen heen (*Geleen*, 1989), 80-93.
- W. SCHULPEN, Plaatsnamen in het Susterense. *Heemklank Susteren* 1982, nr. 2, 16-19 ; nr. 3, 25-29 ; nr. 4, 14-18 ; 1983, nr. 1, 37-41 ; nr. 2, 34-38 ; 1985, nr. 1, 13-15.
- W. SENDERS, De leijenhuijsinge/de groote huijsinge. 't *Periodiekske* 2 (1988), nr. 7.
- Kl. SIERKSMA, De straat- en andere namen van het dorp Muiderberg verklaard. *Muiderberg*, 1988, 48 blz.
- G. SMIT, De schapekampen van Terschelling : sleutelelement van een zeer oud landbouwstelsel. *Terschellinger jaarboek* 1988, 93-101.
- C. J. J. STAL, Nieuwe straatnamen in 1987. *Jb. Die Haghe* 1988, 243-244.
- C. J. J. STAL, Nieuwe straatnamen in 1988. *Jb. Die Haghe* 1989, 264.
- L. STIGTER, Namen en bijnamen. Verdwenen namen en bijnamen van straten. *Historische schetsen van en over Maassluis* 5 (1986), 2-5.
- C. L. TEN CATE, Borne en z'n Borg. Etymologie, feiten en speculatie. *Utrecht* (Stichting Genealogie Ten Cate), 96 blz.

F. C. W. J. THEUWS, De archeologie van de periferie. Studies naar de ontwikkeling van bewoning en samenleving in het Maas-Demer-Schelde gebied in de vroege middeleeuwen. Diss. *Amsterdam*, 1988, 351 blz.

Blz. 77-81, 162-189 : over nederzettingenamen en naamkundige gegevens.

H. J. M. THIADENS, Een historische verkenning van enige toponiemen op de topografische kaart van Schijndel. *De Wojstap-Kroniek* 8 (1988), nr. 1, 9-10.

H. THIADENS, De Laverdonk in Dinther. *De Woystap-Kroniek* 8 (1988), nr. 2, 12-13.

H. THIADENS, Wat gaat er schuil achter de nederzettingnaam Riel en de nabij gelegen Aesvoorde ? *De Runstoof* 11 (1988), nr. 1, 26-28.

H. THIADENS, De verscholen waternaam Alf in Alphen. *De Runstoof* 11 (1988), nr. 1, 23-26.

H. THIADENS, Poging tot naamsverklaring van Bergeyk en Westerhoven langs geografische weg. *De Rosdoek* 1988, nr. 47, 21-23.

H. THIADENS, Op zoek naar de betekenis van de oude naam van Eersel, nl. « Eresloch ». *De Rosdoek* 1988, nr. 48, 15-17.

H. THIADENS, Uilenbroek tussen Esche Stroom en Kleine Aa. *De Kleine Meijerij* 39 (1988), nr. 4.

H. THIADENS, Is er een verband tussen de naam Esbeek en het dichtstuiven van dit dal van deze beek in zijn bovenloop ? *Nieuwsbrief* 7 (1988), nr. 22.

H. THIADENS, Het Luytelaar aan de Donkersvoortse Loop. *D'n Effer* 2 (1989), nr. 5.

- H. THIADENS, Het toponiem « Laar » en het nu verdwenen hoogveengebied. *De Wojstap-Kroniek* 9 (1989), nr. 1.
- H. THIADENS, Op zoek naar oudere namen voor de Grootte Leij. *De Mulder* 10 (1989), nr. 30.
- H. THIADENS, Het Laar tussen Aarle en Beek. *Het Hagelkruis* 6 (1989).
- H. THIADENS, De veenindicator « Laar » in onze omgeving. *Aa-kroniek* 8 (1989), nr. 1.
- H. THIADENS, Veghel en haar laarnamen. *Van vehchele tot Veghel* 9 (1989), nr. 1.
- H. THIADENS, De naam Lommel. *De Rosdoek* 1989, nr. 52.
- Zie ook V. MENNEN.
- M. VAN ASSELDONK, De Helmondse cijnsregisters en de balkcijns. *Van Vehchele tot Veghel* 8 (1988), nr. 1.
- M. VAN ASSELDONK, Het ontstaan van Mariaheide, Zijtaart en Heuvel. *Van vehchele tot Veghel* 8 (1988), nr. 2.
- M. VAN ASSELDONK, Vehchele en de laar-namen. *Van Vehchele tot Veghel* 8 (1988), nr. 3, 71-73.
- M. VAN ASSELDONK, Zondveld, Krijtenburg en Biezen. *Van vehchele tot Veghel* 9 (1989), nr. 1.
- G. VAN BERKEL, De betekenis van de namen Baardwijk en Waalwijk. *De Klopkei* 12 (1988), nr. 2, 53-58.
- G. VAN BERKEL, Betekenis van de naam Besoijen. *De Klopkei* 12 (1988), nr. 4, 123-127.
- G. VAN BERKEL, Naamgeving Kaatsheuvel. *Strol Zaand* 4 (1989), nr. 5, 224-233.

G. VAN BERKEL, Venlo : Venloen ? *Strol Zaand* 4 (1989), nr. 2, 91-97.

G. VAN BERKEL- -K. SAMPLONIUS, Het plaatsnamenboek. De herkomst en betekenis van Nederlandse plaatsnamen. *Houten*, 1989, 215 p.

Rec. J. B. VAN LOON, *Brab. Heem* 41 (1989), 176-177.

Dit boek bevat ca. 5000 namen, waarvan oudere vormen worden vermeld en de mogelijke betekenis wordt aangegeven.

A. VAN BUYTENE, Schrijfwijze van plaatsnamen vroeger. *Met Gansen Trou* 39 (1989), nr. 8.

L. VAN DEN BOGAERT, Het Heibosch. *Van vehchele tot Veghel* 9 (1989), nr. 1.

R. VAN DE NOORT, De Gooise plaatsnamen. Hun betekenis voor de ouderdom van de Gooise nederzettingen. *Tussen Vecht en Eem* 6 (1988), nr. 3, 189-193.

J. VAN DER MADE, Flip van de Flippenpad. *De Vlasselt* nr. 40 (1988), 28-32.

J. VAN DER MADE, Namen in « Ter Heyde » omstreeks 1600. *De Vlasselt* nr. 45 (1989).

J. D. VAN DER TUIN, Onderzoek naar de oorsprong van onze zijl-namen. *IJsselakademie* 11 (1988), nr. 2, 36-40.

J. D. VAN DER TUIN, Oorsprong en verklaring van de naam Blokzijl. Kondschap. *Historisch Kwartaalbericht v.d. Stichting Oudheidkamer Brederwiede* 4 (1988), nr. 5, 8-10.

H. VAN DER WERELD, Straten schrijven historie. Biografisch en historisch straatnamenboekje van Woubrugge en Hoogmade. *Woubrugge*, 1986, 72 blz.

- J. VAN DIJK, Van Ter Sted tot Olde Stins. *Nunspeet*, 1987, 379 blz.
Blz. 332-379 : Toponymie van het dorp Ferwerd.
- W. VAN GESTEL, Naamsverklaring van onze 4 kerkdorpen. *De Mulder* 8 (1987), nr. 21, 14-15 ; nr. 22, 4-5.
- W. VAN GOMPEL, Straatnamen in Reusel. *De Schééper* 1 (1989), nr. 3, 16-17.
- F. VAN HOORN, Straatnamen in Geervliet (15). *Oud Nieuws* nr. 35 (1988), 454-456.
- R. VAN LIT, Geschiedenis en verklaring van de straatnamen in Wassenaar. *Wassenaar*, 1989, XIX + 90 blz.
- J. VAN MARLE, Progress Report 1988 P.J. Meertens-Instituut. *Amsterdam*, 1989, 50 blz.
Blz. 31-36 : naamkunde en nederzettingsgeschiedenis. Blz. 48-50 : publikaties van dit departement.
- L. VAN MINDERHOUT, Het verpondingsboek van Den Dungen uit 1704. *Ts. H.K. Den Dungen* 14 (1989), nr. 3, 8-26.
- M. VAN PROOIJEN, Het wapen en de naam van de voormalige gemeente Vrijhoeven Cappel (later Vrijhoeve-Capelle). *Bruggeske* 2 (1988), nr. 1.
- M. VAN SLEEUWEN, De veldnamen « Het Bijlke » en « Den Adelaar » in Boekel. *De Wanmeule* 1 (1989), nr. 1.
- T. VAN TOL, In den beginne woonden de Ter Emers op de Nessen. *Kwartaalbericht H.K. Laren* 7 (1988), nr. 27, 72-98.
Over het onderscheidend element.
- A. D. M. VELDHORST (Red.), Kadastrale atlas Gelderland 1832 : Lunteren. *Arnhem*, 1987.

G. VERHOEVEN, De middeleeuwse kerkpatrocinia van Friesland. Een inventaris. In : Fryske nammen, 8 (*Ljouwert*, 1989), 75-108.

Lijst van de patroonheiligen van de Friese kerken per gemeente, met vermelding van de oudste attestatie en de bron.

P. S. VERMEER, Buitenlandse namen. *Onze Taal* 58 (1989), nr. 1, 8.

L. VISSER, Zeist, groei en bouw. De straatnamen van Zeist. *Zeist*, 1988, 220 blz.

WBAN [= Werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige Namen], Lijst van landnamen ; namen van landen, de daarbij horende bijvoeglijke naamwoorden, inwoners en hoofdsteden. *Publikatieblad Nederlandse Taalunie* 3 (1989), nr. 1, 48-55.

Zie ook ABN.

A. A. WEIJNEN, Het taalkundig klimaat in Nederland in 1948. In : R. RENTENAAR- -E. PALMBOOM, De naamkunde tussen taal en cultuur (*Amsterdam*, 1988), 1-7.

WEIJNEN wijst op de belangrijke rol die dialectologen en historisch-taalkundigen, maar ook bodemkundigen gespeeld hebben bij de institutionalisering van de naamkunde in 1948.

A. WEIJNEN, Plei. In : Toon Weijnen negentiennegen en tachtig. Een bundel hulde-artikelen voor (en door) Prof. Dr. A. A. WEIJNEN (*Leiden*, 1989), 84-85.

Overgenomen uit *Naamkunde* 17 (1985), 420-421 = Feestbundel M. Gysseling, *Leuven*, 1984.

J. A. WIERSMA, De naam van onze straat. Derde geheel vernieuwde druk van het verklarend Amsterdams straatnamenboek. Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, 172.

Rec. J. H. v.-D. H[OEK] O[STENDE], *Amstelodamum* 75 (1988), nr. 4, 94-95.

- J. WIJDEMANS, Toponiemen. *Rond de Schutsboom* 9 (1989), nr. 1, 19-22 ; nr. 2, 19-23 ; nr. 3, 26-29.
- J. WIJNANDS & P. SPEE (reds.), Horne - Horn - Häör. *Horn*, 1989, 240 blz.
Blz. 56 : buurtschappen.
Blz. 140 : Häörder dorpsnamen (bijnamen).
Blz. 205-212 : straatnamen.
- G. WONDERS, Veldnamen. *Van vehchele tot Veghel* 9 (1989), nr. 3, 87-88.
- X., Boerderijnamen in de Achterhoek : Uit het verpandingskohier van ca. 1650, afschrift Kreyneck. *Wehl*, s.d.
- X., Ha.er. In, aan, op of achter. *Bulletin OCG Landgraaf* 4 (1988), nr. 2, 19-21.
- X., Namen van wegen (7). *Ons Markenboek* 6 (1988), nr. 3, 11-15.
- X., Straatnamenlijst van de gemeente Hoorn (5). *Oud-Hoorn* 10 (1988), nr. 2, 59.
- X., Veldnamen in Hengelo (Veldnamen in Overijssel nr. 6). *Enschede*, 1989, 95 blz.
Met losse kaarten.
- X., Veldnamen in Wierden (Veldnamen in Overijssel nr. 5). *Enschede*, 1989, 64 blz.
Met kaarten.
- X., De veldnamen van Serooskerke, Veere, Vrouwenpolder. *Middelburg*, 1989, 124 blz.
- X., Grondstukken en bewoners in de Marke Losser omstreeks 1832. Dl. 2 en 3. *S.l.* (H.K. Losser), 1989, 221 blz.

- X., Hier volgen enige wijk- en straatnamen ... *Sprokkelingen* 8 (1989), 8-11.
- X., Onze straatnamen. *'t Onderschoer* 10 (1988), nr. 1, 59-60 ; nr. 3, 59-60 ; nr. 4, 41-42 ; 11 (1989), nr. 3, 21-22 ; nr. 4, 27-28.
- X., Oude veldnamen van Schouwen-Duiveland. Deel 2 : Duiveland. *Zierikzee* (Ver. Stad en Lande van Schouwen-Duiveland), 1988, 96 blz., kaartenmap.
- X., Oude straatnamen enz. *Oud-Nijkerk* 8 (1989), nr. 2, 5 blz.
- X., Toponiemen of veldnamen. In : H.K. « Onder Baronie en Markiezaat » (*Sprundel*, 1986), 42-53.
- X., Veldnamen te Oene (10). *Meded. blad Ampt Epe* 1989, nr. 89, 13-16.
Met kaartje.
- X., Veldnamenonderzoek II. *Jaarboekje Oud-Andijk* 11 (1987), 38-44.
- W. J. ZEEUWEN, De Priemsteeg en het verdwenen veendek. *Met gansen trou* 38 (1988), nr. 11, 184.
- A. G. & P. A. M. ZWART, Tussen Hel en Vagevuur (2). Steevast. *Jaaruitgave Vereniging Oud Enkhuizen* 1988, 4-23 ; 1989, 43-47.
Aanvulling op het straatnamenboek. — Zie *Bibl. Pln.* 1986-1987, 174.

Ann MARYNISSEN